Dosar nr. 2- 4487/2024
2-24034526-12-2-28032024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

06 mai 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Central
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mihaela Scripliuc
Grefier Anghelina Roibu

examinând în şedinţă publică cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Stropșa împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

La 08 martie 2024, avocatul Dorin Podlisnic în interesele lui Gheorghe Stropșa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a indicat că, la 02 februarie 2021 la ora 11:00 reclamantul a fost apelat din câte își amintește de colaboratorul de poliție Ion Botnari din cadrul IP Hîncești, care i-a spus că au apărut niște circumstanțe cu fosta soacră și este necesar de a se prezenta la IP, ceea ce a și făcut, astfel la ora 12:00 a fost prezent la IP. A fost întîlnit de Ion Botnari cu care a mers în biroul său și i s-au pus cîteva întrebări legate de fosta soacră.

A indicat că, după aceasta, i s-a comunicat să aștepte, apoi a venit un al colaborator cu numele de Mereacri (din cîte își amintește), prezentându-i o foaie cu numerele de la 1 la 5, iar el a ales numărul 5. Ulterior, a intrat într-un birou cu numărul ales, unde mai erau 4 persoane de gen masculin, a stat acolo aproximativ 5 minute. Apoi a mers în biroul colaboratorului Mereacri, unde i s-a spus că o să fie reținut pentru 72 ore.

A relatat că, fiind în birou, l-a întrebat dacă cumva l-a bătut pe ***** și careva circumstanțe. A stat în acel birou pînă la ora 18:00, după care au venit 2 polițiști care l-au dus la spital, ulterior l-au adus la IP și l-au plasat în celulă.

A comunicat că, la IP Hîncești a stat 3 zile, după care a primit mandat de arest pe 30 zile și a fost transferat la Penitenciarul nr. 13, unde a stat 30 zile, iar după 30 zile de arest preventiv, a fost plasat în arest la domiciliul pe un termen de 30 zile cu monitorizare electronica. Ulterior la 02 aprilie 2021, nu i-a fost prelungită măsura preventivă.

Reclamantul a specificat că, prin ordonanța din 02 aprilie 2021, se confirmă faptul că, urmărirea penală în cauza penală nr. *****a fost pornită la 23 august 2018, în baza art. 287 alin. (2), lit. b) și 152 alin. (1) Cod Penal.

La 02 februarie 2021, de către OUP a fost recunoscut și audiat în calitate de bănuit Stropșa Gheorghe, iar la 04 februarie 2021, a fost pus sub învinuire.

Prin ordonanța din 02 aprilie 2021, s-a constatat că nu a fost posibil de stabilit implicarea lui Stropșa Gheorghe în comiterea faptei infracționale, motiv pentru care acesta a fost scos de sub urmărire penală conform art. 284 alin. (2), pct. 1) din Cod de procedură penală.

În conformitate cu art. 13 din CEDO, art. 53 pct. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 2, 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și art. 2007 alin. (1) din Codul civil, se instituie obligația generală a statului de a repara persoanelor fizice prejudiciul moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Reclamantul a indicat că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Astfel, totalitatea acestor circumstanțe, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate de condițiile dure de detenție de la Penitenciarul nr. 13, starea de stres și frustrare cauzate reclamantului un timp îndelungat, repercusiunile aduse stării de sănătate a acestuia, consideră că prejudiciul moral cauzat pentru atragerea ilegală la răspundere penală, reținerea ilegală a acestuia urmează a fi estimat la suma de 100000 lei, inclusiv eroarea organului de urmărire penală prin care lui Stropșa Gheorghe i-a fost atribuită calitatea de bănuit, învinuit îi este imputabilă organului de urmărire penală, deci statului, iar în acest sens se impune încasarea a încă 100000 lei.

Potrivit art. 6 lit. b) a Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Prin urmare, solicită admiterea cererii și încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Gheorghe Stropșa a prejudiciului moral cauzat în mărime de 200000 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 16 mai 2024, pârâtul Ministerul Justiției a depus referința la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Stropșa prin care a solicitat respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea referinței a indicat că, reieșind din practica juridică, statul răspunde patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești. Elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face prin lege specială și anume Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Astfel, a relatat că, art.6 din Legea nr.1545 prevede expres care sunt cazurile în care survine dreptul persoanei la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Respectiv, unul din aceste drepturi este și scoaterea persoanei de sub urmărire penală pe temeiuri de reabilitare art.6), lit.b).

Prin urmare, raportând norma legală citată mai sus cu situația din speță, constată că în privința reclamantului la 02 aprilie 2021 a fost emisă ordonanță de scoatere integrală de sub

urmărire penală în cadrul cauzei penale *****persoana anterior învinuită -Stropșa Gheorghe din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către învinuit.

Totodată, precizează faptul că pentru a fi în prezența unei acțiuni civile întemeiate, nu este suficient de a fi întrunite doar prevederile art.6 din Legea nr.1545, dar este necesară și întrunirea dispozițiilor prevăzute de art.3 alin.(1) din Legea nr. 1545.

Astfel, prin prisma normei precitate, accentuează că, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii administrative ilegale sau aplicării ilegale a amenzii administrative de către instanța de judecată; efectuării măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

Respectiv, desprinde cu certitudine că prezenta acțiune civilă, este neîntemeiată, or, prin prisma prevederilor enunțate, deduce expres necesitatea întrunirii cumulative a prevederilor art.3 și 6 din Legea nr. 1545 în contextul în care nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea statului.

A evidenția că, chiar dacă în privința reclamatului a fost emisă această ordonanță a procurorului din Procuratura raionul Hîncești la 02 aprilie 2021, reține că prin prisma Legii nr. 1545 persoana are dreptul să solicite repararea prejudiciului în situația când aceasta a fost scoasă de sub urmărire penală pe temeiuri de reabilitare și nu în alt mod.

Totodată a menționat că, Gheorghe Stropșa a deținut doar două calități procesuale de bănuit și învinuit și niciodată de inculpat, condamnat, sau achitat; la 02 februarie 2021 de către OUP a fost recunoscut și audiat în calitate de bănuit Gheorghe Stropșa, la 04 februarie 2021 a fost recunoscut și audiat în calitate de învinuit Gheroghe Stropșa, iar la 02 aprilie 2021 a fost emisă ordonanța procurorului în Procuratura raionului Hîncești privind scoaterea integrală de sub urmărire penală în cadrul cauzei penale *****persoana anterior învinuită Gheorghe Stropșa din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către învinuit.

La fel, a relatat că, măsurile procesuale dispuse de OUP în privința reclamantului Gheorghe Stropșa 02 februarie 2021-04 februarie 2021 au fost necesare și în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

Mai mult, în cursul procesului penal, drepturile lui Gheorghe Stropșa au fost respectate cu strictețe de către OUP, contrariul nefiind stabilit.

În continuare a argumentat că, un factor important al scoaterii persoanei de sub urmărire penală este obligația procurorului să menționeze în ordonanță despre dreptul la reabilitare, ceea ce la caz, în ordonanța din 02 aprilie 2021 nu este întâlnit.

Or, mențiunea dată, este importantă pentru persoana care urmează să se folosească de dreptul la reabilitare, iar procurorul în virtutea atribuțiilor de serviciu este obligat să-i explice modalitatea respectivă de reabilitare. Numai încetarea integrală, și nu parțială, a urmăririi penale față de o persoană generează dreptul de reabilitare a acesteia.

Scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată.

Clasarea reprezintă încetarea procesului penal cînd se constată că există o cauză legală care împiedică pornirea sau continuarea lui.

Prin urmare, raportat la speță, Stropșa Gheorghe a fost scos integral de sub urmărire penală însă procesul nu a fost clasat/încetat dar a fost suspendat, adică din 02 aprilie 2021 se împiedică continuarea procesului penal, fiind lăsată deschisă, în orice moment, calea reluării urmăririi penale după suspendare în baza art. 287^3 Cod de procedură penală, nefiind în final demonstrat caracterul ilicit al investigațiilor penale, dispuse anterior.

A mai reținut că, ordonanța de scoatere a persoanei de sub urmărire penală poate fi casată cu reluarea urmăririi penale oricând înăuntru termenului de prescripție dacă au dispărut motivele suspendării sau a devenit necesară efectuarea unor acțiuni de urmărire penală.

A comunicat că, se impune a arăta, că dreptul la repararea prejudiciilor, în sensul Legii nr. 1545, apare doar prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni), ceea ce la caz, cu certitudine nu a fost demonstrat.

Mai mult, un careva viciu fundamental în cadrul procedurii procesual-penale, nu a fost descoperit dar nici demonstrat de către reclamant și avocat.

A evidenția că este important că, Stropșa Gheorghe, în procesul penal avînd doar calitatea de bănuit și învinuit, ca măsuri procesuale prevăzute de lege și necesare într-o societate democratică, nu a demonstrat prin suport probatoriu și nici nu a motivat despre: -încălcarea gravă și abuzivă a drepturilor și libertăților fundamentale garantate de Constituție și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; ori că consecințele acțiunilor ilicite comise sînt extrem de grave sau chiar iremediabile.

A relatat că, nu sunt în prezența speței în care statul trebuie să fie obligat să răspundă pecuniar, or, aceste investigații de ordin penal s-au necesitat stringent la acea etapă.

Respectiv, Ministerul Justiției opinează că, la caz, nu sunt întrunite condițiile art. 6 lit.b) din Legea nr. 1545, dar nici prevederile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1545.

La fel, a menționat că, toate acțiunile organului de urmărire penală, au fost îndreptate în vederea elucidării tuturor circumstanțelor, asupra elucidării vinovăției sau nevinovăției persoanei menționate prin actul de sesizare, privind existența bănuielii rezonabile de comiterea infracțiunii, aflării adevărului. Organul de urmărire penală acționează cu bună-credință, întreprinde măsurile necesare în vederea efectuării obiective a tuturor acțiunilor de urmărire penală.

Referitor la pretențiile privind încasarea prejudiciilor morale, în contextual circumstanțelor descrise, consider că sunt neîntemeiate. Or, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește cazul, modul și condițiile de aplicabilitate a Legii nr. 1545, prin urmare, nu există un temei legal de a solicita încasarea acestor prejudicii morale și de a le admite în principiu.

Suplimentar, precizează că sumele respective sunt abuzive inechitabile suferințelor pretinse a fi suportate, neargumentând cuantumul respectiv, doar prin argumentul subiectiv al ilegalității măsurilor întreprinse și în lipsa unor acte ce constat expres acest fapt.

Totodată pe marginea acestei pretenții, subliniază că potrivit art. 11 din Legea nr. 1545, mărime compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare: a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvîrșire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al

persoanei; f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

Respectiv, Ministerul Justiției reține că, atât în plan național cât și în plan internațional, numitorul comun al criteriilor ce guvernează stabilirea daunelor morale constă în rezonabilitate, în sensul că despăgubirile trebuie apreciate și cuantificate într-o manieră justă și echitabilă, de natură să corespundă prejudiciului moral real și efectiv produs reclamantului și suferit de acesta, sub rezerva de a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei a celui îndreptățit să pretindă și să primească daune morale, dar, în același timp, prin suma acordată, nici nu trebuie să fie derizorii.

Totodată a menționat că, în materia daunelor morale, principiul reparării integrale a prejudiciului nu poate avea decât un caracter aproximativ, dată fiind natura neeconomică a respectivelor daune.

Referitor la solicitarea încasării de la bugetul de stat a cheltuielilor de judecată, ca cerințe subsecvente celei de bază, urmează a fi respinse ca fiind neîntemeiate. Or, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate a Legii nr. 1545 pentru repararea prejudiciului, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea prejudiciului sub forma cheltuielilor de judecată, care nici măcar nu sunt specificate ca cuantum.

Respectiv, consideră că toate argumentele invocate de reclamant, poartă un caracter declarativ, formal, fără a dispune de careva suport atât probatoriu, cît și juridic.

Deci, în conexiunea celor menționate solicită respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Gheorghe Stropșa ca fiind neîntemeiată.

La 12 decembrie 2024 intervenientul accesoriu Procuratura Generală a depus referință asupra cererii de chemare în judecată depusă de Gheorghe Stropșa.

În motivarea referinței a indicat că, din materialele cauzei se constată că, la 02 februarie 2021, Stropșa Gheorghe a fost recunoscut în calitate de învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și art.152 alin. (1) Cod penal. Ulterior, prin ordonanța din 02 aprilie 2021 emisă de Procuratura raionului Hîncești s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Stropșa Gheorghe.

A relatat că, reieșind din circumstanțele speței, pe de o parte este cert că în privința reclamantului s-a dispus ordonanța de scoatere de sub urmărirea penală.

Pe de altă parte, reține că acțiunile organului de urmărire penală de recunoaștere a lui Stropșa Gheorghe în calitate de învinuit nu pot fi calificate drept acțiuni de tragere ilegală la răspundere penală în sensul enunțat la art. 3 din Lege. Or, art. 2 din Lege identifică expres că în sensul prezentei legi, acțiuni ilicite sunt acțiuni/inacțiuni ale organului împuternicii să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale.

La fel, a menționat că, e important de scos în evidență în primul rând că, art. 50 Cod de procedură penală identifică răspunderea penală ca fiind condamnare publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege, iar drept rezultat doar acțiunea de recunoașterea persoanei în calitate de bănuit/învinuit în condițiile statuate de prevederile Codului de procedură penală, nu poate fi calificată drept o acțiune de condamnare publică.

Chiar dacă prevederile art. 2007 Cod civil, reglementează răspunderea statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată, și anume - prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea, la caz nu se atestă că reclamantul Stropșa Gheorghe ar fi atras ilegal la răspundere penală, deoarece art. 50 CP identifică răspunderea penală ca fiind condamnare publică în numele legii a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege, iar drept rezultat doar acțiunea de recunoașterea persoanei în calitate de bănuit/învinuit în condițiile statuate de prevederile Codului de procedură penală, nu poate fi calificată drept o acțiune de condamnare publică.

Prin urmare, Stropșa Gheorghe nu a fost tras la răspundere penală, nu i s-a acordat statutul de condamnat, fiind doar bănuit/învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 152 alin. (1) din Codul penal, în temeiul bănuielii rezonabile că a fost comisă infracțiunea.

A relatat că, Stropșa Gheorghe a fost supus doar unui control legal de organele de resort ghidat de legea procesul penală în scopurile enunțate în special la art. 1,19, 279 CPP, ingerință admisă atît în legislația națională, cât și cadrul normativ internațional, or în spiritul legii enunțate, Stropșa Gheorghe nu se poate opune acestei ingerințe atunci cînd interesul suprem al persoanei societăți și/sau al statului în sensul protejării împotriva infracțiunilor îl cere.

În acest context, constată că, Stropșa Gheorghe nu poate pretinde comiterea în privința dânsului a acțiunilor ilicite de către organul de urmărire penală, or, prin acțiunile sale OUP a acționat în conformitate cu legea procesual penală, fără a admite încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată și nu a comis fapte manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale.

Fiind supus controlului judecătoresc, de profil, în rezultatul acțiunilor întreprinde de către OUP, s-a constatat că reclamantul Stropșa Gheorghe nu este pasibil tragerii la răspundere penală sau judecății din motivul că, în acțiunile acestuia nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii, fapt care exclude temeinicia pretenției reclamantului că acesta ar fi fost tras la răspundere penală în sensul art. 50 Cod penal, iar în acest sens acțiunile OUP sub nici o condiție nu pot fi tratate drept ilicite în sensul legii nr. 1545/1998, cât și în spiritul Legii procesual penale.

La caz, nu poate fi imputat nici violarea art. 236 din CC, așa cum o invoca reclamantul, acesta deoarece, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate ale Legii nr.1545, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea prejudiciului.

Mai mult decît atît, prin prisma criteriului suferințelor fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice, instanța notează că noțiunea de prejudiciu moral include suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal).

Or, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe si în baza căror actiuni/inactiuni

i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

Respectiv, reclamantul nu a prezentat o poziție pertinentă și concludentă care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, probate inclusiv în cuantumul solicitat a fi compensat. Toate argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter formal, fără a dispune de careva suport probatoriu, motiv pentru care instanța ajunge la concluzia de a respinge acțiunea în sensul formulat mai sus.

Astfel constată că, adoptarea ordonanței de scoatere nu denotă faptul, că procurorul a admis careva acțiuni ilicite, cu încălcarea normelor de drept procesual sau material, respectiv nu au existat careva intenții de a cauza reclamantului prejudiciu moral.

În context, consideră că, lipsește temeiul acordării sumei de 300 mii lei, cu titlu de prejudiciul moral, or, în speță nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente și concludente care să confirme faptul prejudicierii considerabile a reclamantului. Totodată, reieșind din jurisprudența CEDO, survenirea prejudiciului ca urmare a săvârșirii încălcării trebuie să fie certă și nu presupusă.

Referitor la pretenția de încasare a cheltuielilor de judecată**,** urmează de menționat, că pentru probarea cheltuielilor suportate și prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea, care pretinde compensarea cheltuielilor, originalul dovezii achitării onorariilor avocaților, lista detaliată a actelor /acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora. În acest sens, se reține că la materialele cauzei lipsesc probele ce atestă suportarea cărorva cheltuieli, respectiv și solicitarea dată este neîntemeiata și pasibilă a fi respinsă.

Astfel, solicită respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Stropșa Gheorghe ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Stropșa Gheorghe, avocatul Dorin Podlisnic a susținut motivele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea integrală a acesteia cu încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral în sumă de 200000 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 10000 lei. Ulterior, prin explicațiile prezentate instanței, avocatul Dorin Podlisnic a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în mărime de 7500 lei.

În ședința de judecată reprezentantul Ministerului Justiției, Teodor Stelea a susținut cele indicate în referință și a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată reclamantul Gheorghe Stropșa nu s-a prezentat, însă fiind reprezentat de avocatul Dorin Podlisnic, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Intervenientul accesoriu procuratura Generală fiind citată legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin referință a solicitat examinarea cauzei în lipsă, astfel instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea

circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenta sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Iar, potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În temeiul art. 20 alin. (1) și (2) din Constituția RM, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Conform prevederilor art. 53 alin. (2) din Constituție, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

Potrivit prevederilor art. 1 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, această lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și administrative de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești.

În ședința de judecată, s-a constatat și din actele cauzei rezultă că, la 23 august 2018 a fost pornită cauza penală nr. *****conform semnelor componenței de infracțiune prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și 152 alin. (1) din Codul penal.

Conform ordonanței procurorului în Procuratura raionului Hîncești, Ovidiu Scutelnic din 02 aprilie 2021 și procesului-verbal de audiere din 02 februarie 2021 rezultă că, Storpșa Gheorghe la 02 februarie 2021 a fost recunoscut și audiat în calitate de bănuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit.b) și art. 152 alin. (1) din Codul penal (f.d.67).

Potrivit procesului-verbal de reținere din 02 februarie 2021, se constată că Stropșa Gheorghe a fost reținut (f.d. 65).

Totodată din conținutul ordonanței procurorului în Procuratura raionului Hîncești, Ovidiu Scutelnic din 02 aprilie 2021 se atestă că la 04 februarie 2021 Stropșa Gheorghe a fost pus sub

învinuire și audiat în calitate de învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit.b) și art. 152 alin. (1) din Codul penal.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 05 februarie 2021 a fost admis demersul procurorului în procuratura raionul Hîncești, Ovidiu Scutelnic și s-a aplicat măsura preventivă – arestul preventiv în privința lui Stropșa Gheorghe pe un termen de 30 zile, termenul arestului preventiv a fost calculat din momentul reținerii 02 februarie 2021, fiind eliberat un mandat judecătoresc (f.d. 70-75).

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 02 martie 2021 a fost admis parțial demersul procurorului în procuratura raionul Hîncești, Ovidiu Scutelnic, fiind înlocuită măsura preventivă-arestul preventiv cu arest la domiciliu și prelungit în privința lui Stropșa Gheorghe măsura preventivă-arestul la domiciliu pe un termen de 30 zile, cu calcularea termenului începând cu 02 martie 2021 (f.d.76-84).

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionul Hîncești, Ovidiu Scutelnic din 02 aprilie 2021 s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală în cadrul cauzei penale *****a persoanei anterior învinuită Stropșa Gheorghe din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către învinuit (f.d. 11-22).

La caz, instanța reține că prevederile art. 284 alin (1) Cod de procedură penală stipulează că, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare şi finalizare în privinţa persoanei a oricăror acţiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată.

Totodată, conform prevederilor art. 23 alin. (3) din Codul de procedură penală, persoana achitată sau în privința căreia s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori încetarea urmăririi penale pe temei de reabilitare are dreptul să fie repusă în drepturile personale pierdute, precum și să fie despăgubită pentru prejudiciul care i-a fost cauzat.

Potrivit art. 66 alin. (3) din Codul de procedură penală, în cazul în care învinuirea nu a fost confirmată, învinuitul sau, după caz, inculpatul are dreptul la reabilitare.

În conformitate cu art. 524 din Codul de procedură penală, persoanele cărora, în cursul procesului penal, prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală sau ale instanțelor judecătorești, li s-a cauzat un prejudiciu material sau moral au dreptul la despăgubire echitabilă în conformitate cu prevederile legislației cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor judecătorești.

Potrivit prevederilor art. 525 alin. (1) din Codul de procedură penală, acțiunea pentru repararea prejudiciului poate fi inițiată în termen de trei ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului conform prevederilor art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Conform art. 2 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, acțiuni ilicite reprezintă acțiuni sau inacțiuni ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni).

Prin urmare, din prima parte a noțiunii expusă prin lege, se desprind câteva elemente esențiale ale acțiunilor ilicite: acțiuni sau inacțiuni ale organului de urmărire penală sau ale

instanței de judecată, care nu neapărat să fie ilegale și exclud vinovăția acestora, dar al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată.

Respectiv, legiuitorul prin art. 2 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 enunță că, chiar dacă acțiunile agenților sunt legale, caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, iar dacă acest fapt s-a întâmplat persoana trebuie despăgubită.

În corespundere cu art. 3 alin. (1) lit. a) și e) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma, reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală, efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației.

Potrivit art. 6 lit. b) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul, scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Prin urmare, art. 3 statuează temeiul apariției dreptului la repararea prejudiciului, iar art. 6 statuează momentul nașterii dreptului, urmând aceste 2 articole să fie aplicate în mod cumulativ.

În această conjunctură, prezintă relevanță și prevederile art. 2007 din Codul civil, care statuează că, prejudiciul cauzat persoanei prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea, prin aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanelor de răspundere ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată. Statul se exonerează de răspundere în cazul când persoana vătămată a contribuit intenționat și benevol la producerea prejudiciului prin autodenunț.

În temeiul dispozițiilor legale citate, se instituie obligația generală a statului de a repara persoanelor fizice prejudiciul material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Din analiza înscrisurilor anexate la dosar, instanța de judecată constată că, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionul Hîncești, Ovidiu Scutelnic din 02 aprilie 2021 s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală în cadrul cauzei penale *****a persoanei anterior învinuită Stropșa Gheorghe din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către învinuit.

Astfel, reieșind din natura pretențiilor formulate la caz, în coraport cu normele de drept enunțate, instanța de judecată conchide că, odată cu scoaterea lui Stropșa Gheorghe de sub urmărire penală, reclamantul este îndreptățit să pretindă la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii, or din ordonanța procurorului în Procuratura raionul Hîncești, Ovidiu Scutelnic din 02 aprilie 2021, se evidențiază că nu a fost posibil de stabilit implicarea lui Stropșa Gheorghe în comiterea faptei infracționale.

Respectiv, alegațiile reprezentantului Ministerului Justiției, precum că, în speță nu sunt întrunite condițiile prevăzute în Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, instanța le apreciază critic, fiindcă o astfel de abordare şi interpretare a prevederilor Legii nr.1545 este contrară textului şi spiritului legii citate, or, acceptarea unor astfel de concluzii ar semnifica anihilarea mecanismului legal şi ar exclude iremediabil repararea prejudiciului cauzat instituit prin prezenta lege, deoarece dispozițiile art.6 lit.b) Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 statuează expres că, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilit de prezenta lege, apare inclusiv în cazul

scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Or, instanța de judecată conchide că, dreptul persoanei la repararea prejudiciului moral apare, inclusiv în situația tragerii la răspundere penală și devenirii definitive a ordonanței procurorului în Procuratura raionul Hîncești, Ovidiu Scutelnic din 02 aprilie 2021 prin care s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală a persoanei anterior învinuită Stropșa Gheorghe din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către învinuit, se denotă cert că, reclamantul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii, prin prisma Legii nr.1545 citate supra.

Totodată, argumentul pârâtului Ministerul Justiției cu privire la faptul că, încasarea prejudiciului moral, este neîntemeiat, din motiv că reclamantul a avut doar calitatea de bănuit și învinut, dar nu de inculpat, condamnat sau achitat, nu poate fi reținut, or, nu este neapărat ca persoana la o anumită perioadă să fi obținut acest statut, atât timp cât există o ordonanță prin care persoana a fost scoasă de sub urmărire penală.

Or, instanța relevă faptul că scoaterea de sub urmărire penală a reclamantului a fost efectuată în temeiul prevederilor art. 284 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală - fapta nu a fost săvârșită de bănuit sau învinuit, circumstanță ce atestă indubitabil că reclamantul deține calitatea de subiect, în sensul Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, or, aceasta reprezintă un act de reabilitare deplină în privința persoanei care a fost atrasă ilegal la răspundere penală.

La fel, se impune a fi respins și considerentul reprezentantului Ministerului Justiției, precum că acțiunea civilă este nefondată, în condițiile în care, nu au fost prezentate careva probe ce ar confirma ilegalitatea actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală.

Or, chiar și în cazul când organul de urmărire penală a respectat cerințele formale la întreprinderea acțiunilor de urmărire penală, acest complex de acțiuni în cumul sunt apreciate ca fiind ilicite odată cu emiterea ordonanței de scoatere a persoanei de sub urmărire penală din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către învinuit și aceasta rezultă din interpretarea sistemică din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Mai mult ca atât, este de notat și faptul că, eșecul actului de învinuire prin sine constituie o confirmare a încălcării drepturilor persoanei, comise de autorități față de cel tras la răspundere penală, indiferent dacă în final s-a ajuns sau nu la condamnarea publică, achitarea persoanei sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală.

De asemenea, nu poate fi reținut raționamentul Ministerului Justiției cu privire la faptul că Stropșa Gheorghe nu poate pretinde la repararea prejudiciului moral prin prisma Legii 1545, atât timp cât, deși în privința reclamantului a fost emisă ordonanță de scoatere integrală de sub urmărire penală, din dispozitivul ordonanței menționate nu rezultă că aceasta a fost pe temeiuri de reabilitare, mai mult urmărire penal nu a fost încetată ci a fost suspendată, or, instanța de judecată reiterează că, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionul Hîncești, Ovidiu Scutelnic din 02 aprilie 2021 s-a dispus scoaterea integrală de sub urmărire penală a lui Stropșa Gheorghe în temeiul prevederilor art. 284 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, care și constituie actul de reabilitare și finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată, iar art. 23 alin. (3) din Codul de procedură penală, stabilește cert că, persoana în privința căreia s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală pe temei de reabilitare are dreptul să fie repusă în drepturile personale pierdute, precum și să fie despăgubită pentru prejudiciul care i-a fost cauzat.

Cele relatate indică incontestabil incidența la caz a prevederilor art. 6 lit. b) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile

ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești combinate cu art. 10 din legea nominalizată.

Conform art. 11 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de această lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare: gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

Totodată, prin prisma jurisprudenței Curții Europene unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral, este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Cu referire la prevederile enunțate, coroborate cu art. 219 alin. (4) din Codul de procedură penală, reieșind din specificul acțiunii și în virtutea competenței sale de a determina mărimea compensației pentru prejudiciu moral în funcție de cele constatate, instanța de judecată conchide că, în circumstanțele descrise este evident că lui Stropșa Gheorghe i s-a adus atingerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, deoarece în urma învinuirilor aduse a fost privat de libertate, s-a aflat în arest preventiv, arest la domiciliu, respectiv, în urma acțiunilor organului de urmărire penală, ale procuraturii, fiindu-i cauzate prejudicii morale.

Pe cale de consecință, se desprinde concluzia că omisiunile admise de organul de urmărire penală, constatate la emiterea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a reclamantului denotă anumite cerințe în activitatea acestuia, care au dus la efectuarea unor acțiuni de urmărire penală fără să fi existat probe suficiente care să le justifice, precum și la învinuirea neîntemeiată a reclamantului, fapt ce a avut drept consecință încălcarea și limitarea drepturilor și libertăților garantate reclamantului.

Luând în considerație cele expuse, se constată temeinicia motivelor ce acordă reclamantului posibilitatea de a și valorifica dreptul lor la acțiune în temeiul prevăzut de Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va ținde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Astfel, suma prejudiciului moral estimat de Stropșa Gheorghe în mărime de 200000 lei este una vădit exagerată, reieșind din criteriul echității, care presupune că despăgubirea pentru prejudiciul moral trebuie să fie justă, rațională și echitabilă, adică trebuie stabilită în așa mod

încât să asigure efectiv o compensare suficientă și nicidecum exagerată a prejudiciului cauzat, fiind menținut echilibru între daunele efectiv pricinuite și suma acordată.

Prin urmare, prejudiciul moral pretins urmează a fi corespunzător suferințelor suportate de Stropșa Gheorghe, la stabilirea cuantumului cărui, instanța de judecată va ține cont de factorii importanți și anume: punerea sub învinuite în comiterea a două infracțiuni mai puțin grave, pentru care legea, prevede pedeapsa cu închisoarea de până la 5 ani, durata urmăririi penale, aplicarea măsurilor preventive sub formă de arest preventiv, pe o perioadă de 30 zile, arest la domiciliu pe o perioadă de 30 zile.

Sub aspectul celor constatate nu poate fi pusă la îndoială suferințele fizice și gradul sporit al suferințelor psihice suportate de reclamantul Stropșa Gheorghe, ca urmare a acțiunilor organului de urmărire penală și ale procuraturii, vizate în speță.

În acest sens și ținând cont de gravitatea infracțiunilor de a cărei săvârșire a fost învinuit reclamantul, de încălcările admise de către organul de urmărire penală, fiind învinuit de două infracțiune pe care nu le-a comis, acțiuni ce au generat deținerea reclamantului Stropșa Gheorghe în stare de arest preventiv, condițiilor de detenție, durata totală a procedurilor penale, lezarea dreptului la libertate şi siguranţă, dreptului la un proces echitabil, dreptului la respectarea vieţii private şi de familie, precum și suferințele morale care le-a suportat în urma tragerii ilegale la răspundere penală, ce constă generic în atingerea valorilor ce definesc personalitatea umană, de măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate, de principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, instanța de judecată conchide că, în baza principiilor de echitate este oportun să acorde reclamantului Stropșa Gheorghe suma de 20000, 00 (douăzeci mii, 00) lei, cu titlu de prejudicial moral, care, în contextul circumstanțelor descrise, reprezintă o despăgubire proporțională și rezonabilă pentru atenuarea suferințelor psihice aduse ultimului.

Or, instanța menționează că sumele încasate de la stat nu reprezintă preţul pentru suferinţele fizice sau psihice, care de cele mai dese ori sunt inestimabile, ci reprezintă o reparaţie stabilită din perspectiva consecinţelor în plan personal şi social ca urmare a încălcărilor admise asupra drepturilor vizate.

Respectiv, pretențiile reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului moral în mărimea ce exced suma de 20000 lei, urmează a fi respinse.

În conexiunea celor relatate, se resping și alte afirmații invocate de către reprezentantul pârâtului și reprezentantul intervenientului accesoriu în referințe, ca fiind lipsite de șanse de succes, or acestea se combat prin constatările enunțate supra.

Reieșind din cele menționate și având în vedere că pretențiile formulate de către Stropșa Gheorghe împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova s-au dovedit a fi întemeiate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial acțiunea și a încasa din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Gheorghe Stropșa cu titlu de prejudiciu moral suma de 20000 lei, în rest de a resping pretențiile lui Gheorghe Stropșa cu privire la repararea prejudiciului moral.

Cu referire la solicitarea reprezentantul reclamantului, avocatul Denis Podlisnic de încasare a cheltuielilor pentru asistența juridică în mărime de 7500 lei, instanța de judecată reține următoarele.

Conform art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În corespundere cu norma prevăzută la art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut câştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform art.96 alin.(1),(1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, conform practicii Curţii Europene a Drepturilor Omului, pentru dovedirea cheltuielilor suportate, este necesară prezentarea de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispoziții de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; c) lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Totodată la determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va ține cont de: complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.), faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare, rezultatul obținut, restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei, natura și durata relației dintre avocat și client, experiența, reputația și abilitatea avocatului, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză, alți factori, la discreția instanței.

Instanța relevă că, reclamantul Stropșa Gheorghe a fost reprezentat în ședința de judecată de către avocatul Dorin Podlisnic, fapt confirmat prin mandatul avocațial Seria MA nr. 1560473 din 09 ianuarie 2024, iar conform bonului de plată nr. Seria ET nr. 0094693 din 09 ianuarie 2024 rezultă că reclamantul Stropșa Gheorghe a achitat suma de 10000 de lei pentru cheltuieli de asistență juridică.

În context, reținând dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, rezultatul obţinut, instanța, admite parțial cererea reclamantului și dispune încasarea sumei în mărime de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică.

Or, pornind de la practica CEDO, potrivit căreia cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime, instanța conchide că suma de 5000 de lei, este una echitabilă și rezonabilă ca mărime.

Reieșind din cele menționate instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Stropșa și a dispune încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Gheorghe Stropșa cu titlu de prejudiciu moral suma de 20000, 00 lei și cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suma de 5000, 00 lei, în rest pretențiile se resping ca fiind neîntemeiate.

În conformitate cu art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Stropșa împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Gheorghe Stropșa, născut la *****, IDNP *****cu titlu de prejudiciu moral suma de 20000, 00 (douăzeci mii, 00) lei și cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suma de 5000, 00 (cinci mii, 00) lei.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Mihaela Scripliuc